

Alsjeblieft, een
sinterklaasverhaal
van Marcel Heunks

Kijk voor meer sinterklaasverhalen op sinterklaasverhalen.nl

Een cadeau voor Elise

Dit verhaal speelt zich lang geleden af. Misschien wel meer dan honderd jaar. In de straten reden nog paard-en-wagens. Boeren brachten er hun oogst mee naar de markt in een dorp of stad, en bakkers en melkboeren gingen ermee langs de deuren om brood en melk te brengen bij rijkelui.

‘Hé Karel, hoe gaat het?’ Elise aaide over de snuit van het paard van de bakker. Ze keek even schichtig om zich heen en haalde toen een wortel uit haar schort. Ze gaf het aan Karel. ‘Hier, eet maar lekker op. Maar niets zeggen tegen de oude mevrouw, want als ze erachter komt dat ik je een wortel heb gegeven, dan zwaait er wat voor me.’

Karel rook even aan zijn lekkernij en at het toen gretig op. De oude mevrouw waar Elise het over had, was de mevrouw voor wie ze werkte. Elise was een dienstmeid. Als je in die tijd als meisje oud genoeg was om de handen uit de mouwen te steken, dan ging je werken. Dienstmeid was een populair beroep. Zeker bij rijkelui, want dan woonde je bij de mensen voor wie je werkte. Meestal was het er schoner en ruimer dan waar je vandaan kwam. En het was er altijd warm. Daartegenover stond dat het hard werken was en dat de mensen voor wie je werkte niet altijd even aardig waren. De oude mevrouw waarvoor Elise werkte, woonde alleen. Haar man was lang geleden overleden. Elises moeder kende iemand en die kende weer iemand die wist dat de oude mevrouw een dienstmeid zocht. Eerst had ze Elise te jong gevonden, maar toen ze bedacht dat ze dan ook minder hoefde te betalen, was Elise toch aangenomen. Elises ouders waren arm. Ze woonden in een steeg aan de andere kant van de stad. Elise had ook een oudere broer. Hij heette Bram en was al veertien. Zij was pas twaalf. Bram was een paar jaar naar school geweest, maar Elise had niet gemogen.

‘Wat heb jij nou aan school? We hebben je hard nodig om geld binnen te brengen, je moest maar gaan werken,’ had haar moeder gezegd toen ze erover was begonnen.

‘En Bram dan?’ had Elise gevraagd. Het enige wat ze te horen had gekregen was dat ze niet zo brutaal moest doen. De oude mevrouw voor wie Elise werkte was meestal nors en zei niet veel. Elise vroeg zich weleens af of ze stiekem in het leger had gewerkt, want ze kon alleen maar commanderen. ‘Elise, klop het kleed uit. Elise, ga wat naaigaren halen, Elise, verschoon mijn bed. Elise, leeg mij po.’ Zo ging het de hele dag door.

‘Zo, ik ben klaar hoor,’ zei de bakker. ‘Ga je mee, Karel?’ Karel briede even ten teken dat hij het had begrepen. De bakker riep ‘hortsik’ en Karel bracht de wagen in beweging. ‘Tot over een paar dagen,’ zwaaide de bakker naar Elise. Elise zwaaide terug en ging direct de stoep vegen. De oude mevrouw hield niet van een vieze stoep.

‘Elise!?’

Ach jee, dacht Elise, wat zou mevrouw nu weer van me willen? Ze liep naar binnen en zag de oude mevrouw voor de haard zitten met een deken over haar benen. Zonder haar aan te kijken riep de oude mevrouw: ‘De bakker is vergeten mij speculaas te bezorgen. Die ga jij nu halen in zijn winkel aan de Hoofdstraat.’

Ik weet heus wel waar de winkel van de bakker is, dacht Elise.

‘Je hoeft geen geld mee. Laat het maar op de rekening zetten. Dan betaal ik hem de volgende keer wel als ie aan de deur komt.’

Even later liep Elise op haar klompen over de keien. Ze telde de tikken van de klompen op de keien bij elke stap die ze zette. Ze kwam elke keer niet verder dan twintig. Bram had haar leren tellen en een heel klein beetje leren lezen en schrijven. Ze was zo blij dat haar broer dat had gedaan. Ze kon zelfs de namen van de winkels lezen die op de gevels of uithangbordjes waren geschreven.

Door het tellen vergat ze de kou. Ze had geen warme mantel, zoals de oude mevrouw. Ze had een oude omslagdoek van haar moeder. Daar zaten de gaten in, maar goed, als ze een beetje doorliep werd ze vanzelf warm. Ze voelde ineens iets

kouds in haar nek. Ze keek omhoog. Ze zag een paar witte vlokken vallen. Ze was nog geen tien stappen verder en de straten begonnen al wit te worden. Ze sloeg de doek nog wat strakker om zich heen. Ze kon niet zo hard meer doorlopen. Met klompen aan moest je op sneeuw extra goed oppassen dat je niet zou uitglijden.

Ze kwam dichterbij de Hoofdstraat en het begon drukker te worden. Ze liep langs de gracht. Verderop moest ze de brug over en daar begon de Hoofdstraat. Het was wel erg druk richting de Hoofdstraat. Waarom zou dat zijn? vroeg Elise zich af. Ze stopte bij de brug om te kijken. Bij de reling van de brug stonden vooral veel kinderen. Ze schrok van een plotseling geluid. Ze keek om waar het vandaan kwam. Tegelijk begonnen de kinderen te joelen. Ze zag langs de gracht een enorm paard aankomen. Nu zag ze het. Op het paard zat Sinterklaas. Hij keek statig, maar ook vriendelijk om zich heen. Naast zijn paard liep een Piet. Deze hield de teugels stevig vast. Aan de andere kant liep ook een Piet. Hij had een roe vast en stak deze plagerig omhoog naar de kinderen. Sommige doken angstig weg. Anderen moesten juist lachen. Achter Sinterklaas liepen nog twee Pieten. Zij deden gekke kunstjes.

Gebologeerd bleef Elise kijken naar het langzaam naderende gezelschap. Haar gedachten gingen met haar op de loop. Wat zou het fijn zijn om van Sinterklaas een nieuwe omslagdoek te krijgen, mijmerde ze. Van het geld dat ze verdiende bij de oude mevrouw moest ze een deel aan haar ouders geven, maar al zou ze alles mogen houden, dan nog was het te weinig om er een warme doek van te kopen. Ze rilde even. Er was een gure wind opgestoken die de sneeuwvlokken in haar gezicht joeg.

Sinterklaas hield even halt. Vlak voor Elise. De kinderen schreeuwden en riepen van alles door elkaar heen. Elise stond als versteend en keek even recht in de ogen van Sinterklaas. Zoveel vriendelijkheid had ze heel lang niet gevoeld. Even warmde ze helemaal op. Ze wilde bijna haar mond opendoen om iets te zeggen toen de Piet het paard weer

meetrok. Ze staarde net zo lang totdat Sinterklaas verdween om de hoek richting het marktplein.

Langzaam werd het rustiger. Kinderen gingen achter de Sint aan en de volwassenen gingen naar huis of waar ze dan ook heen moesten. Elise hoorde de kerkklok slaan. Ze telde de slagen. Ze schrok. De bakker. Ik ben de bakker helemaal vergeten, dacht ze paniekerig. Ze rende over de brug en sloeg de Hoofdstraat in. Dat was een scherpe bocht en Elise dacht niet meer aan de klompen en de sneeuw. Voordat ze het wist, gleed ze uit en schoof ze een paar meter door de sneeuw. Ze stond snel weer op. Gelukkig heb ik me niet bezeerd, dacht ze. Tijd om de sneeuw af te kloppen had ze niet. Ze liep nu voorzichtiger, maar wel zo snel mogelijk naar de bakker. Gelukkig zag ze nog licht branden van de olielampen die de bakker altijd in de vitrine had staan. Dat gaf altijd zo'n mooie en warme gloed. Tegelijk met de heerlijke geuren die uit de winkel kwamen, werd Elise daar altijd blij en hongerig van. Daar had ze nu geen tijd voor. Ze duwde tegen de winkeldeur en vrolijke belletjes heetten haar welkom. Het was warm en leeg in de winkel. Ze was de enige klant en vanachter de toonbank riep de bakkersvrouw: 'Zo Elise, jij wilde verder als sneeuwpop door het leven?' Elise lachte verlegen en genoot van de warmte in de winkel en rilde tegelijk.

'Ach kind. Je hebt het koud. Kom, ga even zitten.' De bakkersvrouw pakte een stoel en nodigde Elise uit. 'Wacht maar even.' De bakkersvrouw liep naar achter en kwam even later terug met een kop hete thee. Dankbaar pakte Elise deze aan en haar koude vingers begonnen direct te tintelen toen ze de warmte van de beker voelden. Met kleine slokjes dronk ze de warme drank. Langzaam warmde ze op van binnen. De bakkersvrouw voelde even aan Elises omslagdoek. 'Dit is toch ook veel te dun voor dit weer,' zei ze afkeurend. 'Heb je niets anders?'

'Eh, nee. Deze was nog van mijn moeder en ik heb geen geld om een nieuwe te kopen.'

'En je verdient natuurlijk te weinig om behoorlijk te kunnen sparen.'

Elise knikte. 'Ik zag net Sinterklaas. Misschien denkt de goedheiligman ook nog even aan mij.' Ze moest denken aan de vriendelijke ogen van de Sint.

De bakkersvrouw keek Elise heel even doordringend aan. Daarna haalde ze haar schouders op. 'Waarvoor kwam je eigenlijk?'

'Mijn mevrouw was vergeten om speculaas te kopen bij uw man. Daarom werd ik erop uitgestuurd om dit alsnog te doen. U mocht het op de rekening zetten.'

'Ach kindje. Ik heb zojuist mijn laatste speculaaspop verkocht.'

Elise schrok. Ze dacht aan Sinterklaas. Als ze niet zo lang had staan kijken, had zij die laatste speculaaspop gehad. Wat zou mevrouw wel niet zeggen.

De bakkersvrouw zag haar gezicht. 'Kind, ik weet wat je denkt. Weet je wat. Ik vraag de bakker morgen verse speculaas te maken en dan komen we het na kerktijd brengen.'

'Maar, u mag op de dag des Heren toch niet werken?'

'Als jij niets verklapt aan onze lieve Heer, doe ik het ook niet.' De bakkersvrouw gaf haar een vette knipoog en begon te lachen.

Elise lachte nu ook. 'U bent te goed voor deze wereld.'

'Ach kindje, soms moet je elkaar een beetje helpen, nietwaar.' Elise knikte. Ze gaf de lege beker terug. 'Ik moet gaan,' zei ze. 'Tot morgen.'

Ze waren net terug uit de kerk toen er werd aangeklopt. 'Ik ga wel,' riep Elise.

'Ik had niet anders verwacht,' bromde de oude mevrouw.

Voor de deur stond de bakker, samen met de bakkersvrouw. 'Goedemorgen,' zei Elise vrolijk. 'En wie hebben we daar?' Ze liep direct naar Karel en begon hem te aaien. Bij wijze van begroting legde Karel even zijn snuit in Elises hals.

Nog voordat de bakker en zijn vrouw op de bok zaten, riep de mevrouw Elise alweer. Na een vlugge aai voor Karel, rende ze

naar binnen. Een zware werkdag stond haar te wachten. En dat voor de zondag.

Vermoeid sleepte Elise zich de trap op. Haar kamertje was helemaal op zolder. Het was klein. Er stond een bed, een kast en een smal bureautje met een stoel. De kast was bijna leeg, want Elise had maar twee setjes kleding, waarvan ze die voor de zondag aanhad. Het setje in de kast was voor door de week. Zo wilde de oude mevrouw dat. De kleding waarin ze was gekomen toen ze voor het eerst kwam werken heeft de oude mevrouw verbrand. 'Ik moet geen luis in mijn huis,' had ze erbij gezegd.

Ze stak haar kleine olielampje aan en plofte op haar bed. Hé, wat was dat? Het kraakte onder haar rug. Niet van het matras van hooi, maar van iets anders. Ze voelde ook een bult in haar rug. Ze ging weer overeind zitten en keek waarop ze was gaan liggen. Het leek op een bult verfrommeld papier. Dat komt natuurlijk omdat ik erop ben gaan liggen, dacht ze bij zichzelf. Ze kroop van haar bed om het olielampje te pakken, zodat ze bij kon schijnen.

Het was geen bult met verfrommeld papier. Het was een cadeau. Om het papier heen was met dun touw een perfect kruis gemaakt om het papier bij elkaar te houden. Voorzichtig pakte ze het op. Zou het voor mij zijn? Dacht ze. Tja, dat kon niet anders. Het lag immers op haar bed. Het voelde zwaar en zacht aan. Behoedzaam haalde ze het touw ervan af. Ze draaide het om, en legde het pak op bed. Ze vouwde het papier open. Ze sloeg haar hand voor haar mond. Even bleef ze zitten, maar uiteindelijk durfde ze het cadeau te pakken. Ze hield het omhoog en bekeek het van alle kanten. 'Een mantel?' stamelde ze zacht. 'Een mooie, nieuwe, donkerblauwe mantel? Voor mij?' Ze deed de mantel om en stak haar armen door de mouwen. Beetje groot, dacht ze, maar dat is niet erg. Dan kan ik er een paar jaar mee doen. Vlug keek ze in het papier of er een afzender was. Ze hield het papier omhoog en er viel een briefje uit. Ze raapte het op van de grond. Ze probeerde het te lezen. L...ie...v...e...

E...li...se. D...e...ze m...an...tel... is v...oor j...ou. G...roet v...an de S...int.

‘Tjonge,’ stamelde ze in zichzelf. ‘Waar heb ik dit prachtige cadeau aan te danken?’

Ze ging achter haar bureautje zitten en voor het eerst in haar leven zou de iets gaan schrijven aan iemand. Ze draaide een inktpotje open, pakte een pennetje en doopte het in de inkt. Op de achterkant van het briefje, schreef ze: *Lieve Sint, dank u wel voor deze prachtige mantel. Ik ben er blei mee. Kus Elise.* Zorgvuldig vouwde ze het briefje op. Ze vroeg zich af hoe ze het briefje bij de Sint moest laten komen. Tegelijk gaapte ze. Ze deed haar mantel uit en ging op bed liggen. Ze trok de dunne deken over zich heen en ze bedacht net voordat ze in slaap viel dat ze het briefje morgen aan de bakkersvrouw zou geven. Zij zou er wel raad mee weten.

Naast schrijver van dit sinterklaasverhaal, ben ik de schrijver van de Justin-reeks:
www.marcelheunks.com/justin, en schrijf ik voor www.verhalenvoorkerst.nl.